

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Сучасна українська література та літературно-художня критика»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність **061 Журналістика**
Освітня програма **«Журналістика»**
Рік навчання 2023, семестр **2**
Форма навчання **денна**
Кількість кредитів ЄКТС **4**
Мова викладання **українська**

Лектор курсу
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка курсу в Elearn

Канд. пед. наук Чумак Тетяна Миколаївна
093-644-78-15
tchumak27@ukr.net
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4769>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Сучасна українська література та літературно-художня критика» є простежити закономірність розвитку історико-літературного процесу кінця ХХ – початку ХХІ століть в Україні. Основними завданнями навчальної дисципліни «Сучасна українська література та літературно-художня критика» є розвивати читацьку компетентність, що реалізується в художньо-читацькій та інформаційно-читацькій компетентностях; формувати загальну культуру й громадянську позицію, виховувати повагу до своїх національних традицій та стійкий інтерес до духовних набутоків людства; вивчення української літератури кінця ХХ – ХХІ століть у національному і світовому культурологічному контекстах. Виховне та загальноосвітнє значення має знайомство студентів із історією розвитку історико-літературного процесу кінця ХХ – початку ХХІ століть в Україні.

Студенти повинні знати:

1. Предмет, завдання, роль курсу в системі літературознавства.
2. Систему жанрів літератури та літературної критики, методи і критерії оцінки твору.
3. Періодизацію української літератури та літературної критики, її передумови і особливості зародження, становлення, стан і функціонування у різні періоди.
4. Сучасний стан української літератури та літературної критики, особливості розвитку сучасного літературного процесу і ролі критики в цей період.

Студенти повинні вміти:

1. Аналізувати явища художньої літератури, давати їм критичну оцінку.
2. Самостійно створювати різні за жанровими формами твори літературно-художньої критики. Вільно володіти логіко-понятійним апаратом, термінами, даними літературознавства, цитатами художніх творів.

За навчальним планом вивчення курсу передбачено протягом 1 семестру. Навчальний матеріал переділено на 2 змістові модулі. У тематичному плані репрезентовано розподіл годин кожного модуля за видами навчальних занять та самостійної роботи студентів, упродовж вивчення курсу студенти виконують 2 контрольні роботи, які містять комплексні завдання.

Компетентності ОП:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК03. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК05. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК06. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК07. Здатність працювати в команді. ЗК08. Здатність навчатися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК09. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК11. Здатність спілкуватися державною мовою.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК01. Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності.

СК02. Здатність формувати інформаційний контент.

СК03. Здатність створювати медіапродукт.

СК04. Здатність організовувати й контролювати командну професійну діяльність.

СК05. Здатність ефективно просувати створений медійний продукт.

СК06. Здатність до провадження безпечної медіадіяльності.

Програмні результати навчання (ПРН) ОП:

ПР01. Пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань.

ПР02. Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції.

ПР03. Оцінювати свій чи чужий інформаційний продукт, інформаційну акцію, що організована й проведена самостійно або разом з колегами.

ПР04. Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел.

ПР05. Використовувати сучасні інформаційні й комунікаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних завдань.

ПР06. Планувати свою діяльність та діяльність колективу з урахуванням цілей, обмежень та передбачуваних ризиків.

ПР07. Координувати виконання особистого завдання із завданнями колег.

ПР08. Виокремлювати у виробничих ситуаціях факти, події, відомості, процеси, про які бракує знань, і розкривати способи та джерела здобування тих знань.

ПР09. Оцінювати діяльність колег як носіїв прав і обов'язків членів суспільства, представників громадянського суспільства.

ПР10. Оцінювати діяльність колег з точки зору зберігання та примноження суспільних і культурних цінностей і досягнень.

ПР11. Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію, українською мовою.

ПР13. Передбачати реакцію аудиторії на інформаційний продукт чи на інформаційні акції, зважаючи на положення й методи соціальнокомунікаційних наук.

ПР14. Генерувати інформаційний контент за заданою темою з використанням доступних, а також обов'язкових джерел інформації.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 семестр				
Модуль 1				
Тема 1. Культурно-історичні умови розвитку літературного процесу в Україні останньої чверті XX – початку XXI століття.	2/4	У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: - особливості українського літературного процесу XX – початку XXI століть, знакові твори періоду; - найважливіші моменти творчої біографії письменників, які пов'язані з появою визначних творів у сучасній українській літературі. вміти: - інтерпретувати тексти різних жанрів і стилів, толерантно дискутувати, відстоювати власну позицію; - осягати естетичну природу та пізнавальний, виховний, розвиваючий потенціал літератури; - творчо застосовувати знання з інших наук (психологія, філософія, історія України та ін.) під час вивчення курсу; - перетворювати інформацію з однієї форми в іншу (текст, графік,	Практична робота	5
Тема 2. Постмодернізм як естетичне явище: джерела, етапи розвитку, представники, жанрові різновиди.	2/4		Практична робота	5
Тема 3. Новітня українська літературна критика (кінець XX – поч. XXI ст.).	2/4		Практична робота	5

<p>Тема 4. Поетична генерація сімдесятичників у літературному процесі України другої половини ХХ століття.</p>	2/4	таблиця, схема), установлювати причинно-наслідкові зв'язки, виокремлювати головну та другорядну інформацію; - критично оцінювати результати людської діяльності в природному середовищі, відображені у творах літератури; - працювати в різних пошукових системах для отримання потрібної інформації, користуватися довідковими матеріалами, зокрема літературними енциклопедіями та словниками літературознавчих термінів.	Практична робота	5
<p>Тема 5. Поетична генерація вісімдесятичників у літературному процесі України другої половини ХХ століття.</p>	2/4		Практична робота	5
<p>Тема 6. Формування поетичної генерації «дев'яностівців»</p>	2/4		Практична робота	5
<p>Тема 7. Неомодернізм у сучасній українській прозі.</p>	2/4		Практична робота	5
<p>Тема 8. Неомодернізм у сучасній українській прозі. В'ячеслав Медвідь, Євген Пашковський як репрезентанти модернізованого неотрадиціоналізму в українській літературі кін. ХХ ст.</p>	2/4		Практична робота	5
<p>Тема 9. Естетична концепція жіночої прози.</p>	2/4		Практична робота	5
<p>Тема 10. Тенденції розвитку сучасної української драматургії. Найновіші</p>	2/4			5

тенденції сучасного літературного процесу.			Тести	
Модуль 2				
<p>Тема 1. Нові риси історичного роману 90-х років.</p> <p>Тема 2. Художня репрезентація сторінок національної історії.</p> <p>Тема 3. Концепція двох полюсів української літератури – елітарності й масовізму.</p> <p>Тема 4. Альтернатива як спосіб самовираження молодих українських письменників. Найновіші тенденції сучасного літературного процесу.</p> <p>Тема 5. Нові виміри прози та поезії 2014-2023 років. Література періоду українсько-російської війни.</p>	<p>2/4</p> <p>1/2</p> <p>2/4</p> <p>2/4</p> <p>1/1</p>	<p>Навчальна дисципліна поглиблює формування деяких загальних компетентностей: Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: - особливості українського літературного процесу ХХ – початку ХХІ століть, знакові твори періоду; - найважливіші моменти творчої біографії письменників, які пов'язані з появою визначних творів у сучасній українській літературі. вміти: - інтерпретувати тексти різних жанрів і стилів, толерантно дискутувати, відстоювати власну позицію; - осягати естетичну природу та пізнавальний, виховний, розвиваючий потенціал літератури; - творчо застосовувати знання з інших наук (психологія, філософія, історія України та ін.) під час вивчення курсу; - перетворювати інформацію з однієї форми в іншу (текст, графік, таблиця, схема), установлювати причинно-наслідкові зв'язки, виокремлювати головну та другорядну інформацію; - критично</p>	<p>Практична робота</p> <p>Практична робота</p> <p>Практична робота</p>	<p>5</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>2,5</p>

Тема 6. <i>Розмаїття проблем в сучасній критиці.</i>	1/3	<i>оцінювати результати людської діяльності в природному середовищі, відображені у творах літератури; - працювати в різних пошукових системах для отримання потрібної інформації, користуватися довідковими матеріалами, зокрема літературними енциклопедіями та словниками літературознавчих термінів.</i>	Практична робота Тести	2,5
				70
Всього за 2 семестр 30/60				
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перекладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Габор В. Від Джойса до Чубая: Есеї, літературні розвідки та інтерв'ю. Львів: ЛА «Піраміда», 2010. 168 с.

2. Голобородько Я. New Ukrainian alternative (Знакові тексти помежів'я ХХ – ХХІ століть). Харків : Основа, 2005. 116 с.
3. Гундорова Т. Післячорнобильська бібліотека. Український літературний постмодерн. Київ: Критика, 2005. 263 с.
4. Даниленко В. П. Лісоруб у пустелі. Київ : Академвидав, 2008. С. 127 – 128.
5. Дивоовид: Антологія української поезії ХХ століття: упорядкування, передмова, довідки про авторів І.Лучука. Тернопіль : Навчальна книга, 2007. 784 с.
6. Дністровий А., Андрусак І. Сучасна українська література кінця ХХ ст. – початку ХХІ ст. : Хрестоматія. Київ: Національний книжковий проект, 2010. 464 с.
7. Зборовська Н. Феміністичні роздуми. На карнавалі мертвих поцілунків. Київ, 1999. 190 с.
8. Зборовська Н. Код української літератури. Проект психоісторії новітньої української літератури. Київ :Академвидав, 2006. 500 с.
9. Констанкевич І. Сучасна українська література: стилі, покоління, творчі індивідуальності: навч. посібник. Луцьк, 2012. 328 с.
10. Москалець Костянтин. Сполохи: літературна критика та есеїстика. Львів: ЛА «Піраміда», 2014. 172 с.
11. Неборак В. Введення у Бу-Ба-Бу: (Хронопис кінця тисячоліття). Львів: ЛА «Піраміда», 2015. 308 с.
12. Павлишин М. Канон і іконостас: літературно-критичні статті. Київ, 1997. 190 с.
13. Поліщук Я. Ревізії пам'яті: літературна критика. Луцьк ; ПВД «Твердиня», 2011. 216 с.
14. Саєнко В. Сучасна українська література: компендіум. Одеса, 2014. 352с.
15. Скорина Л. Мистецтво складати пазли: статті, рецензії, есе. Черкаси: Вид. Чабаненко Ю., 2012. 194 с.
16. Сучасний літературний процес: імена та тенденції : аналітично-інформаційне видання / Сумська обл. універс. наук. б-ка ; уклад.С. В. Сагайдак, Г. П. Кашуба. Суми, 2008.

Додаткові

17. Українське слово. Хрестоматія української літератури ХХ ст.:У 4-х кн./ Упор. В. Яременко. Київ,1994. Т.3., К.,1996. Т.4.
18. Українські літературні школи та групи 60 – 90-х рр. ХХ ст. :антологія / авторський проект Василя Габора. Львів, 2009. 618с.
19. Українські літературні школи та групи 60—90-х рр. ХХ ст.:Антологія вибраної поезії та есеїстики / Упоряд., автор вступ. слова, біобібліограф. відомостей та прим. Василь Габор. Львів: ЛА «Піраміда», 2009. – 620 с.
20. Філоненко С. Концепція жінки в українській жіночій прозі 90-х років ХХ ст.: Монографія. Ніжин : ТОВ «Видавництво «Аспект-Поліграф», 2006. 158 с.

21. Харчук Р. Сучасна українська проза: Постмодерний період: Навч. посібник. Київ: Академія, 2008. 248 с.
22. Юрчук О. О. У тіні імперії. Українська література в світлі постколоніальної теорії : монографія / наук. консульт. П. В. Білоус. Київ : Академія, 2013. 224 с.
23. Якубовська М. У дзеркалі слова: есеї про сучасну українську літературу. Львів, 2005. 751с.